

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr 159/XX/15
z dnia 29 grudnia 2015 r.

**ŁOMŻYŃSKI PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ INNYCH UZALEŻNIEŃ
NA 2016 ROK**

***Od stycznia 2007 roku miasto Łomża jest uczestnikiem
„Ogólnopolskiej Sieci Gmin Wiodących w Zakresie Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych.”***

„W dziedzinie życia gospodarczego przyjmuje się zasadę, że alkohol jest specyficznym, odmiennym od innych produktów towarem.

Wymaga specjalnych regulacji prawno – administracyjnych oraz finansowych, umożliwiających wyższy stopień kontroli niż ta, która obowiązuje w systemie wolnorynkowym wobec innych produktów(...)”

*Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
opracowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych*

I.WSTĘP

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii są:

- **Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. wraz z późniejszymi zmianami,**
- **Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. wraz z późniejszymi zmianami,**
- **Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. wraz z późniejszymi zmianami,**
- **Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U z 2015 r poz.332 ze zm.)**
- **Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011 – 2016,**
- **Ustawa o przemoc w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku z późniejszymi zmianami,**
- **Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**

Definicje

Profilaktyka uniwersalna – ukierunkowana na całe populacje. Są to działania profilaktyczne adresowane do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów alkoholowych. Ich celem jest zmniejszenie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów alkoholowych w danej populacji. Działania uniwersalne są realizowane na przykład w populacji dzieci i młodzieży w wieku gimnazjalnym, w populacji młodych lub dorosłych, w populacji rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym, itd. Przykładem profilaktyki uniwersalnej są programy opóźnienia inicjacji alkoholowej lub papierosowej adresowane do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi.

Profilaktyka selektywna – ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka. Są to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne, są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów alkoholowych lub i innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Przykładem profilaktyki selektywnej są działania edukacyjne, opiekuńcze i rozwojowe podejmowane wobec dzieci pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym. Działania z tego poziomu profilaktyki są podejmowane ze względu na sam fakt przynależności do takiej grupy,

czyli np. bycie dzieckiem osoby uzależnionej od alkoholu, a nie ze względu na występowanie zaburzeń lub problemów psychicznych u takich dzieci. Profilaktyka selektywna jest więc z definicji przede wszystkim działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym.

Profilaktyka wskazująca – ukierunkowana na jednostki lub grupy wysokiego ryzyka demonstrujące pierwsze symptomy problemów alkoholowych. Są to działania profilaktyczne adresowane do osób (grup osób), które demonstrują wczesne symptomy problemów alkoholowych lub/i innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych, ale jeszcze nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego, uzależnienia od alkoholu lub innych zaburzeń związanych z nadużywaniem alkoholu opisanych w Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD – 10 . Przykładem profilaktyki wskazującej są zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci, które przejawiają wysoki poziom agresji i nieprzystosowania w kontaktach z rówieśnikami, a także interwencje podejmowane wobec uczniów upijających się lub eksperymentujących z narkotykami. Do profilaktyki wskazującej można zaliczyć niektóre działania mające na celu redukcję szkód zdrowotnych lub społecznych u osób nadużywających alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych (np. działania edukacyjne i prawne zmierzające do ograniczenia liczby wypadków drogowych popełnianych przez kierowców pod wpływem alkoholu).

Abstynencja – to powstrzymanie się od przyjmowania substancji psychoaktywnych powodujących czasowe zmiany postrzegania, nastroju, świadomości i zachowania, często skutkującego uzależnieniem od alkoholu, narkotyków, papierosów, a także leków.

Ryzykowne spożywanie alkoholu – to picie nadmiernych ilości alkoholu (jednorazowo i w określonym przedziale czasu) nie pociągające za sobą aktualnie negatywnych konsekwencji, przy czym można oczekiwać, że konsekwencję tę pojawią się, o ile obecny model picia alkoholu nie zostanie zmieniony. Robocza definicja Światowej Organizacji Zdrowia określa picie ryzykowne w następujący sposób: „picie ryzykowne to regularne średnie spożywanie alkoholu w ilości 20-40 g czystego alkoholu dziennie przez kobietę i 40-60 g dziennie przez mężczyznę, przy jednoczesnym łącznym spożyciu czystego alkoholu w tygodniu przez kobiety zawierającym się w przedziale 140-209 g, a w przypadku mężczyzn – 280 – 349 g. „

Szkodliwe picie alkoholu opisywane jest jako wzorzec picia, który już powoduje szkody zdrowotne, fizyczne bądź psychiczne; ale również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu. Aby rozpoznać szkodliwe używanie alkoholu opisany wzorzec picia powinien utrzymywać się przez co najmniej miesiąc lub występować w sposób powtarzający się w ciągu 12 miesięcy. Robocza definicja Światowej Organizacji Zdrowia określa picie szkodliwe w następujący sposób: „picie szkodliwe to regularne średnie spożywanie alkoholu w ilości 40g czystego alkoholu dziennie przez kobiety i ponad 60g dziennie przez mężczyznę, przy jednoczesnym łącznym spożyciu 210g lub więcej w tygodniu przez kobiety i 350g i więcej w tygodniu przez mężczyznę. Jako picie szkodliwe określane

jest też spożywanie każdej ilości alkoholu przez: kobiety w ciąży, matki karmiące, chorych przewlekle, osoby przyjmujące leki, osoby starsze.”

Poalkoholowe spektrum zaburzeń rozwojowych (Fetal Alcohol Spectrum Disorders – FASD)

Ogólny termin opisujący całościowo spektrum skutków rozwojowych występujących u dzieci matek pijących alkohol w okresie ciąży. Skutki te mogą obejmować zaburzenia rozwoju fizycznego, umysłowego, zachowania, uczenia się, mogą trwać przez całe życie. W diagnostyce klinicznej obowiązuje termin FAS – płodowy zespół alkoholowy, który charakteryzuje się: dysmorfiami twarzy, opóźnieniami wzrostu oraz nieprawidłowościami ośrodkowego układu nerwowego. U dzieci, u których nie występują wszystkie cechy FAS, diagnozowany jest częściowy FAS. Rodzaj i siła zaburzenia dziecka zależy przede wszystkim od ilości alkoholu, spożywanego przez kobietę w ciąży oraz częstotliwości picia. Należy pamiętać, że nie ma bezpiecznej dawki alkoholu, jaką może spożywać kobieta w ciąży, w związku z tym, aby dziecko było zdrowe, należy całkowicie powstrzymać od spożycia alkoholu w okresie prenatalnym i karmieniem piersią.

Wczesne rozpoznanie i krótka interwencja - krótkie interwencje podejmowane przez lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej wobec pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie.

Leczenie uzależnienia – to działania służące redukcji objawów i przyczyn zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania wynikających z zażywania alkoholu, farmakologiczne wspieranie psychoterapii, leczenie alkoholowych zespołów abstynencyjnych.

Uzależnienie – zespół uzależnienia od alkoholu to kompleks zjawisk fizjologicznych, behawioralnych i poznawczych, wśród których picie alkoholu dominuje nad innymi zachowaniami, które miały poprzednio dla pacjenta większą wartość. Głównym objawem zespołu uzależnienia jest pragnienie alkoholu (często silne czasami przemożne). Na ostateczne rozpoznanie uzależnienia pozwala identyfikacja trzech lub więcej następujących cech lub objawów występujących łącznie przez pewien czas w ciągu ostatniego roku (picia):

1. Silne pragnienie lub potrzeba przymusu picia („głód alkoholowy”).
2. Upośledzona zdolność kontrolowania zachowań związanych z piciem.
3. Fizjologiczne objawy stanu odstawienia pojawiającego się, gdy picie alkoholu jest ograniczone lub przerywane (drżenie mięśniowe, nadciśnienie tętnicze, nudności, wymioty, biegunki, bezsenność, rozszerzenie źrenic, wysuszenie śluzówek, wzmożona potliwość, zaburzenia snu itp.) albo używanie alkoholu lub pokrewnie działającej substancji (np. leków) w celu złagodzenia ww. objawów, uwolnienia się od nich lub uniknięcia ich.
4. Zmieniona (najczęściej zwiększona tolerancja alkoholu, potrzeba spożycia większych dawek dla wywołania oczekiwanego efektu.

5. Z powodu picia alkoholu – narastające zaniedbywanie alternatywnych źródeł przyjemności lub zainteresowań, zwiększona ilość czasu przeznaczona na zdobywanie alkoholu lub jego picie, bądź uwolnienia się od następstw jego działania.

6. Uporczywe picie alkoholu mimo oczywistych dowodów występowania szkodliwych następstw picia.

Rehabilitacja (postępowanie po leczeniu) - to działanie podtrzymujące zmianę u osób uzależnionych po zakończeniu terapii, utrwalające efekty leczenia, uczące umiejętności służących zdrowiu oraz pomagające w podejmowaniu i realizacji zadań wynikających z ról społecznych. Przykładami są: treningi zapobiegania nawrotom w uzależnieniu, grupy wsparcia dla „absolwentów” leczenia uzależnień, treningi zachowań konstruktywnych, programy wychodzenia z bezdomności, grupy samopomocowe.

Narkomania – stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, substancji zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich.

Nowa substancja psychoaktywna – substancja pochodzenia naturalnego lub syntetycznego w każdym stanie fizycznym o działaniu na ośrodkowy układ nerwowy.

Osoba zagrożona uzależnieniem – osoba, u której zespół zjawisk psychicznych i oddziaływań środowiskowych stwarza duże prawdopodobieństwo powstania uzależnienia od środków odurzających lub substancji psychoaktywnych, albo osoba sporadycznie używająca środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych.

Osoba uzależniona – osoba, która w wyniku używania środków odurzających, substancji psychoaktywnych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych albo używania ich w celach medycznych znajduje się w stanie uzależnienia od tych środków lub substancji.

II. DIAGNOZA

1 Alkohol etylowy zawarty w napojach alkoholowych jest chemicznym środkiem psychoaktywnym oddziałującym w pierwszej kolejności na mózg człowieka. Alkohol działa usypiająco i znieczulająco, oddziaływanie to jest jednak stopniowe i rozpoczyna się od zaburzenia pracy umysłu i świadomości oraz ośrodków sprawujących kontrolę nad różnymi czynnościami. Upośledzone zostają te miejsca mózgu, które są podstawą zdolności do oceny sytuacji i racjonalnego rozumowania. Osłabienie tych czynności powoduje chwilowe wyzwolenie niektórych zahamowań i jest to zasadniczy powód sięgania ludzi po napoje alkoholowe. Niestety kolejnym etapem działania alkoholu jest uśpienie i zatrzymanie kolejnych czynności mózgu, aż do utraty równowagi i koordynacji, śpiączki i w końcu do zatrzymania procesów niezbędnych do życia. Około 80% konsumentów napojów alkoholowych nie doznaje z tego powodu istotnych szkód. Ale pozostałych 20% popada w poważne kłopoty – używanie staje się nadużywaniem.

2. Problemy pojawiają się przede wszystkim gdy:

1) zaczynamy pić za wcześnie, tj. przed osiągnięciem dojrzałości fizycznej i psychicznej – nawet niewielkie ilości alkoholu, niegroźne dla dorosłych, uszkadzają procesy rozwojowe (procesy biologiczne, procesy związane z uczeniem się, zapamiętywaniem i rozwojem uczuciowym) u dzieci i młodzieży; młodzi ludzie mają znacznie mniejszą tolerancję na alkohol co powoduje, że proces uzależnienia od alkoholu skraca się nawet do kilku miesięcy (u osób dorosłych proces uzależnienia trwa od kilku do kilkunastu lat),

2) gdy pijemy za dużo i za często czyli wypijamy ilość alkoholu powodującą zachowanie naruszające wartości i normy postępowania, dolegliwości fizyczne po wypiciu, negatywne stany psychiczne u siebie lub u innych, zagrożenie bezpieczeństwa własnego lub innych ludzi, zaniedbywanie obowiązków i zadań osobistych, ryzyko zaburzenia zdrowia,

3) gdy pijemy w nieodpowiednich okolicznościach, a w szczególności: w czasie ciąży, w czasie zażywania różnych leków, przed lub w czasie prowadzenia pojazdów mechanicznych lub obsługi urządzeń mechanicznych, w czasie wykonywania pracy,

4) alkohol często jest przyczyną poważnych zaburzeń w życiu rodzinnym. Występowanie zaburzeń dotyczy nie tylko rodzin, w których jeden z członków rodziny jest uzależniony od alkoholu, ale również rodzin, w których ktoś nadużywa alkoholu a nie występują u niego w pełni objawy uzależnienia. Alkohol powoduje szkody u osób pijących alkohol, ich rodzin a co za tym idzie w całym społeczeństwie. Nadużywanie alkoholu powoduje:

- a) niszczenie życia rodzinnego,
- b) brak źródeł oparcia i wzajemnej pomocy,
- c) utratę kontaktu i zrozumienia,
- d) izolację od świata zewnętrznego,
- e) wyczerpanie zasobów materialnych,
- f) przemoc i demoralizację
- g) koncentrację życia całej rodziny wokół patologicznego picia.

Według danych szacunkowych w Polsce żyje około 1 mln ludzi uzależnionych, a wśród nich około 600 – 700 tys. osób, które doznają poważnych szkód zdrowotnych prowadzących do przedwczesnej śmierci. W Polsce według OECD (Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju) statystyczny Polak wypija co roku 10,3 l czystego alkoholu.

1. DYSTRYBUCJA ALKOHOLU NA TERENIE MIASTA ŁOMŻA

Liczba punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (według stanu na dzień 30 czerwca 2015 roku) Informacja udzielona przez Centrum Obsługi Przedsiębiorców Urzędu Miejskiego w Łomży

	Poza miejscem sprzedaży (sklepy) w tym:	W miejscu sprzedaży (gastromia) w tym:
ogółem	121	63
do 4,5% oraz piwo	121	63
od 4,5 % do 18 %	50	29
powyżej 18%	50	33

W okresie od stycznia 2015 roku do 30 czerwca 2015 roku wydano:

- 221 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży,
- 125 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży,
- nie prowadzono postępowań w zakresie cofnięcia wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Z posiadanych protokołów z przeprowadzonych kontroli z zakresu przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi do najczęściej występujących nieprawidłowości należy brak tabliczki informującej o zakazie sprzedaży nieletnim i osobom pod wpływem alkoholu.

W Łomży, cyklicznie co 2 lata, prowadzone są badania wśród dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców miasta Łomża pod kątem zagrożenia patologią (alkohol, narkotyki, nikotynizm, przemoc rówieśnicza, uzależnienie od komputera i internetu, cyberprzemoc).

„Lokalną diagnozę, monitoring oraz strategię rozwiązywania problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych miasta Łomża " we wrześniu 2014 roku sporządziła firma „ EKSPERTYZY EDUKACJA TERAPIA " z Opolna Zdrój.

W 2015 roku diagnozę przygotowano w oparciu o informacje uzyskane od podmiotów, instytucji działających w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, przemocy oraz ze szkół z terenu miasta Łomża.

Z przeprowadzonych badań wynika, że wśród młodzieży, zarówno w klasach VI szkoły podstawowej jak i ponadgimnazjalnych największą popularnością cieszy się piwo, na drugim miejscu jest wódka a na trzecim wino.

W ostatnich latach niepokojąco obniża się granica wieku, w której młodzież po raz pierwszy w swoim życiu sięga po alkohol. W województwie podlaskim średni wiek inicjacji alkoholowej wynosi 12 – 13 lat, w Łomży nierzadko poniżej 12 roku życia. Z badań wynika, że picie alkoholu przez dzieci i młodzież jest zjawiskiem powszechnym i dotyczy coraz młodszych osób.

Zdecydowana większość uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych jak i ponadgimnazjalnych deklarujących picie alkoholu spożywa go najczęściej u siebie w domu.

2. INFORMACJA UZYSKANA ZE SZKÓŁ Z TERENU MIASTA ŁOMŻA

Pisma z prośbą o zdiagnozowanie środowiska szkolnego wysłano do 6 szkół podstawowych, 5 szkół gimnazjalnych, 8 szkół ponadgimnazjalnych.

Z przedłożonych informacji wynika, że wszystkie szkoły realizują programy profilaktyczne w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, przemocy, dopalaczy w ramach Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Patologii Społecznej. Szkoły współpracują z: Sądem, (kuratorami zawodowymi i społecznymi), Komendą Miejską Policji w Łomży, asystentami Centrum Pieczy Zastępczej, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łomży, Wojewódzkim Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną Nr 2 w Łomży, Lokalnym Zespołem Interdyscyplinarnym w Łomży, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Łomży, Urzędem Miejskim w Łomży - Wydziałem Spraw Społecznych i Zdrowia, parafiami. Systematycznie współpracują również z rodzicami.

Uczniowie, u których podejrzewano problem z alkoholem, bądź innymi środkami odurzającymi objęci są stałą opieką pedagoga szkolnego i psychologa. W sytuacjach, które wskazywały na problemy w rodzinie związane z alkoholem, narkomanią, przemocą podjęto interwencję i długofalową współpracę z w/w instytucjami. Uczniowie pochodzący z rodzin patologicznych uczestniczą w zajęciach socjoterapeutycznych i psychoterapeutycznych. Na bieżąco monitorowana jest ich sytuacja rodzinna, zachowanie oraz postępy w nauce.

Szkoły dostrzegają skalę pojawiających się zagrożeń. Znają procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży alkoholem, narkomanią, przemocą.

Mieszkańcy Łomży objęci działaniami terapeutycznymi

3. SZPITAL WOJEWÓDZKI IM.KARDYNAŁA STEFANA WYSZYŃSKIEGO W ŁOMŻY

	2013	2014	I półrocze 2015 roku
Liczba pacjentów przyjętych do szpitala będących pod wpływem alkoholu (w tym dzieci i młodzież)	22 (w tym 6 do 18 roku życia)	20 (w tym 3 do 18 roku życia)	48 (w tym 1 do 18 roku życia)
Liczba pacjentów przyjętych do szpitala będących pod wpływem środków odurzających	3 (w tym 1 do 18 roku życia)	16 (w tym 5 do 18 roku życia)	16 (w tym 5 do 18 roku życia)
Liczba pacjentów poddanych leczeniu farmakologicznemu z Zespołem Uzależnienia Alkoholowego	68	80	29

4. WOJEWÓDZKI OŚRODEK PROFILAKTYKI I TERAPII UZALEŻNIEŃ W ŁOMŻY

Do zadań Poradni należy:

- diagnozowanie i motywowanie do leczenia osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz hazardu patologicznego i uzależnień behawioralnych, zaburzeń nawyków i popędów (Internet, komputer, pornografia itp.)
- prowadzenie psychoterapii indywidualnej i grupowej dla w/w grup pacjentów,
- oddziaływanie psychoedukacyjne, sesje wsparcia i zapobiegania nawrotom choroby, oraz treningi uczące umiejętności przydatnym w trzeźwym życiu.
- udzielanie wsparcia psychologicznego, porad i konsultacji specjalistycznych dla członków rodzin osób uzależnionych i nadużywających alkoholu i innych środków tzw. „współuzależnionych” i „dorosłych dzieci alkoholików”,
- realizowanie programu edukacyjno – psychoterapeutycznego w formie sesji indywidualnych i grupowych.
- realizacja programów dla osób doznających przemocy oraz mających problemy ze złością i agresją.

Uzależnieni od alkoholu

Rok	Liczba pacjentów	Pierwszorazowi	Do 19 roku życia	kobiety	F10.1 rozpoznanie (używanie szkodliwe)	F10.2 rozpoznanie (uzależnienie od alkoholu)
2012	271	188	2	53	5	151
2013	304	152	30	63	23	148
2014	382	181	3	78	2	134
30.06.2015	288	164	4	47	2	98

Wnioski:

Liczba osób uzależnionych od alkoholu systematycznie wzrasta. W 2012 r. pojawił się znaczny wzrost osób młodych (do 19 r.ż), u większości tych osób rozpoznawano picie szkodliwe. W kolejnych latach ilość ta zmniejszyła się.

Dzienny Oddział Terapii Uzależnień WOPiTU w Łomży

(oddział realizuje intensywny program psychoterapii

w dni powszednie w godz. 8.00 – 15.00)

ROK	Liczba Pacjentów Ogółem	Liczba przyjętych z m. Łomży	Kobiety	ROZPOZNANIE		
				F 10.2	F 19.2	F 63.2
2012	70	35	9	67	3	-
2013	74	36	13	69	3	2
2014	76	38	13	72	3	1
2015 do 30.06	46	10	5	42	3	1

Całodobowy Oddział Terapii Uzależnień WOPiTU w Łomży

(oddział realizuje intensywny program psychoterapii codziennie w godz. 8.00 – 21.00)

ROK	Liczba Pacjentów Ogółem	Liczba przyjętych z m. Łomży	Kobiety	ROZPOZNANIE		
				F 10.2	F 19.2	F 63.0
2012	193	19	28	186	7	-
2013	204	14	34	195	8	1
2014	214	30	47	202	10	2
2015 do 30.06	107	13	16	102	3	2

Wnioski.

1. Liczba pacjentów leczonych w oddziałach WOPiTU utrzymuje się na stałym poziomie z niewielką tendencją wzrostową. Potrzebujących pomocy jest znacznie więcej, ale wynika to z ograniczonej liczby miejsc i limitów kontraktu z NFZ.
2. W kolejnych latach obserwuje się niewielki wzrost Wynika on ze zwiększenia liczby łózek na oddziale całodobowym z 20 na 24, zaś od 2015 r do 30 miejsc.

3. Problemem oddziału całodobowego jest kolejka oczekujących (czas oczekiwania w zależności od pory roku wynosi od 3 do 8 miesięcy).

4. Systematycznie wzrastają ilości pacjentów uzależnionych od kilku substancji psychoaktywnych (F19,2) oraz od Hazardu patologicznego (F63.0).

5. Istotnym problemem w mieście jest brak Izby Wyrzeźwień oraz Oddziału Leczenia Zespołów Abstynencyjnych.

Członkowie rodzin osób uzależnionych i nadużywających – tzw. „Współuzależnieni i DDA”

Rok	Liczba pacjentów Ogółem	Liczba pacjentów z Łomży	W tym osoby zgłaszające się po raz pierwszy	Do 19 roku życia	W tym kobiety
2012	231	126	60	5	78
2013	236	153	59	6	148
2014	244	144	125	2	96
Do 30 .06. 15 r.	-	72	62	0	6

Poradnia dla Uzależnionych od Środków Psychoaktywnych

Do zadań poradni należy:

- udzielanie porad dla rodziców młodzieży eksperymentującej z narkotykami i uzależnionych;
- udzielanie indywidualnych porad osobom eksperymentującym z narkotykami i uzależnionym od narkotyków;
- realizowanie programów psychoterapeutycznych dla uzależnionych od środków psychoaktywnych;
- organizowanie spotkań grup psychoedukacyjnych dla rodziców.

ROK	Liczba Pacjentów z Łomży	W TYM			Z ROZPOZNANIEM								
		Zarejestrowani pierwszy raz	do 19 r. życia	Kobiety	F19.2	F63	F11	F15	F12	F17	F13	Z03.2	F63.8
2012	28	15	10	3	8	3	-	1	-	2	1	12	4
2013	34	21	23	4	11	6	1	-	2	-	1	16	6
2014	39	18	10	7	13	5	1	3	3	1	9	5	
Do 31.03.15	12	4	6	-	4	2	-	-	-	-	-	3	3

Wnioski:

Liczba osób uzależnionych od środków psychoaktywnych utrzymuje się na niskim raczej stałym poziomie. Dominuje liczba uzależnionych od wielu substancji (F19.2)

W statystykach pojawia się wzrastające zjawisko uzależnienia od hazardu (F63.0) oraz innych uzależnień behawioralnych (F63.8) Internet, komputer, pornografia itp.

Wyjaśnienie: Ze względów organizacyjnych, w porozumieniu z NFZ z dn. 31.03.2015 r działalność poradni została zakończona. Dotychczasowi pacjenci oraz nowe osoby z uzależnieniami od środków psychoaktywnych kontynuują terapię w ramach Poradni Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia.

5. MIEJSKA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W ŁOMŻY

Do zadań własnych gminy, na mocy art.4' ust.3 oraz art. 25 i art. 26 ust.3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości, należy powołanie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, na której m. in. spoczywa obowiązek podejmowania czynności zmierzających do wszczęcia procedury zobowiązania osoby uzależnionej od alkoholu poddania się leczeniu odwykowemu.

Dane liczbowe dotyczące postępowań prowadzonych przez MKRPA w Łomży	2014 rok	2015 rok (do dnia 30.09.2015 r.)
Liczba nowych wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe	52	22
Liczba osób z którymi przeprowadzono rozmowy w sprawach o leczenie odwykowe (podczas posiedzeń)	329	157
Liczba posiedzeń podczas których przeprowadzono rozmowy w sprawach o leczenie odwykowe	21	12
Liczba wniosków skierowanych na badanie przez biegłego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu	44	16
Liczba wniosków skierowanych do Sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	44	13
Liczba spraw zawieszonych w związku podjęciem dobrowolnego leczenia odwykowego	6	1
Liczba spraw umorzonych	6	5

Do zadań Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łomży należy kontrola punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta.

Liczba przeprowadzonych kontroli przez MKRPA w Łomży	
2014 rok	288
2015 rok (do dnia 30.09.2015r)	210

6.MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W ŁOMŻY

Liczba rodzin korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży, w których występuje problem alkoholowy i problem narkomanii (za okres 2013 roku do 30 czerwca 2015 roku).

ROK	Liczba rodzin z problemem alkoholowym		Liczba rodzin z problemem narkomanii
	Liczba rodzin	Formy pomocy	Liczba rodzin
2013	54	Zasiłek stały – 11, Zasiłek okresowy – 44, Zasiłek celowy – 44, Obiady – 30.	3
2014	61	Zasiłek stały – 14, Zasiłek okresowy – 45, Zasiłek celowy – 42, Obiady – 27.	5
do VI 2015	29	Zasiłek stały – 11 Zasiłek okresowy – 25, Zasiłek celowy – 18, Obiady – 13.	

Procedura wszczęcia „Niebieskiej Karty”

Podmiot wszczynający NK	2013 r.	2014 r.	2015 r. (I półrocze)
Jednostki organizacyjne pomocy społecznej	30	28	6
Komenda Miejska Policji	117	151	92
Oświata	0	0	1
Jednostki ochrony zdrowia	1	0	1
Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0
Razem	148	179	100

Z przeprowadzonych badań w 2014 r. na terenie Polski wynika, że 14% Polaków zadeklarowało, że w przeciągu ostatniego roku było świadkiem przemocy w rodzinie.

Z policyjnych statystyk wynika, że w 2014 r. policja odnotowała ponad 105 tysięcy ofiar przemocy, czyli ponad 18,5 tysięcy więcej niż w 2013 r.

7. OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ W ŁOMŻY

Dane liczbowe Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Łomży dotyczące liczby osób korzystających z porad oraz innych form pomocy udzielonych przez OIK, dotkniętych problemem alkoholowym, problemem narkomanii, przemocą w rodzinie (za okres 2013 roku do 30 czerwca 2015 roku).

Liczbowe zestawienie klientów OIK z podziałem na płeć i niepełnoletność

Lp.	Klienci OIK	2013	2014	2015 do 30.06.2015
1	Ogółem	575	440	220
2	W tym kobiety	432	355	169
3	W tym mężczyźni	135	85	51
4	W tym dzieci	56	49	27

Liczbowe zestawienie porad OIK udzielonych klientom z podziałem na rodzaj porady

Lp.	Porady	2013	2014	2015 do 30.06.2015
1	Ogółem	1964	2313	886
2	W tym socjalne	982	1061	416
3	W tym psychologiczne	630	859	363
4	W tym pedagogiczne	186	245	31
5	W tym prawne	166	148	76

Liczbowe zestawienie problemów klientów OIK z podziałem na typy

Lp.	Problemy klientów OIK	2013	2014	2015 do 30.06.2015
1	Przemoc w rodzinie	236	262	105
2	Problem alkoholowy w rodzinie	229	182	65
3	Uzależnienie w rodzinie , inne (narkotyki, hazard)	4	13	9
4	Problem alkoholowy własny	33	21	6
5	Uzależnienie inne (narkotyki, hazard)	0	0	

Liczbowe zestawienie klientów hostelu z podziałem na płeć i niepełnoletność

Lp.	Klienci hostelu	2013	2014	2015 do 30.06.2015
1	Ogółem	20	24	7
2	W tym kobiety	7	12	3
3	W tym mężczyźni	0	0	0
4	W tym dzieci	13	12	4

Liczbowe zestawienie klientów hostelu z problemem przemocy domowej z podziałem na liczbę rodzin i osób w rodzinach

Lp.	Klienci hostelu	2013	2014	2015 do 30.06.2015
1	Liczba rodzin	6	8	3
2	Liczba osób w rodzinach	17	15	7

Liczbowe zestawienie porad udzielonych w problemie przemocy w rodzinie

Lp.	Porady w przemocy	2013 r	2014 r	2015 do 30.06.2015
1	Ogółem	1226	842	397

Liczbowe zestawienie innych form pomocy – profilaktyka przemocy i uzależnień

Lp.	Formy pomocy	2013	2014	2015 do 30.06.2015 r
1.	Grupa wsparcia dla kobiet z problemem przemocy	0	0	1
2.	Warsztaty umiejętności wychowawczych dla rodziców	0	17 osób	0
3.	Zajęcia edukacyjno – rozwojowe dla dzieci doświadczających przemocy	0	5 osób	4 osoby
4.	Warsztaty psychoedukacyjne dla młodzieży „Bezpieczna randka ”	176 osób	0	138 osób
5.	Warsztaty psychoedukacyjne dla młodzieży „ Jestem ok, czyli asertywność na co dzień ”	0	0	34 osoby
6.	Warsztat Antystresowy dla młodzieży	0	0	9 osób
7.	Warsztat dla rodziców „Słowa mają moc”, czyli o sztuce doceniania	0	0	11 osób
8.	Szkolenia dotyczące rozpoznawania przemocy i pomocy osobie doświadczającej przemocy w rodzinie	0	81 osób	

8.PROKURATURA REJONOWA W ŁOMŻY

Liczba wniosków o skierowanie na przymusowe leczenie odwykowe

2013 rok – 56	2014 rok – 39	I półrocze 2015 roku – 17
---------------	---------------	---------------------------

Liczba spraw dotyczących przemocy w rodzinie:

2013 rok – 101	2014 rok – 96	I półrocze 2015 r – 52
----------------	---------------	------------------------

Liczba spraw dotyczących przestępstw pod wpływem alkoholu : (dane dot. spraw z art.178a§1kk i art 177kk w zw .z art.178a § 1kk)

2013 rok – 94	2014 rok – 90	I półrocze 2015 - 46
---------------	---------------	----------------------

W prokuraturze nie gromadzi się danych dotyczących wykroczeń.

Liczba spraw dotyczących nielegalnego handlu narkotykami:

2013 rok – 12	2014 – 5	I półrocze 2015 r – 4
---------------	----------	-----------------------

Nie prowadzono postępowań dotyczących nielegalnego handlu alkoholem.

9.SĄD REJONOWY III WYDZIAŁ RODZINNY I NIELETNICH

Ilość prowadzonych postępowań w zakresie problemów alkoholowych:

2013 r		2014 r		2015 r do 30.06.2015 r	
ogółem	Miasto Łomża	ogółem	Miasto Łomża	ogółem	Miasto Łomża
104	39	134	38	55	25

Ilość prowadzonych postępowań z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (sprawy karne nieletnich)

2013 r		2014 r		2015 r do 30.06.2015 r	
ogółem	Miasto Łomża	ogółem	Miasto Łomża	ogółem	Miasto Łomża
29	14	10	9	5	1

Ilość prowadzonych postępowań na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie:

2013 r		2014 r		2015 r do 30.06.2015 r	
ogółem	Miasto Łomża	ogółem	Miasto Łomża	ogółem	Miasto Łomża
Brak obowiązku gromadzenia danych statystycznych	Brak obowiązku gromadzenia danych statystycznych	73	11	37	5

III .WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z PRZEPROWADZONEJ DIAGNOZY

Na podstawie diagnozy można wyznaczyć strategiczne kierunki realizacji programu w przyszłych latach.

1. Kontynuacja działań w zakresie profilaktyki szkolnej w oparciu o programy rekomendowane przez PARPA wykorzystujące aktywność własną uczniów i poszerzenie o inne cykliczne, długofalowe programy profilaktyczne:

- istotne jest, aby zajęcia profilaktyczne obejmowały ćwiczenia odmawiania picia, nieulegania naciskowi grupy, bronięcia własnych postaw i przekonań, w tym promowanie postaw abstynenckich,
- realizacja programów profilaktycznych obejmować powinna coraz młodsze grupy wiekowe,
- w związku z różnorodnością działań ryzykownych podejmowanych przez młodzież, a także szeroką skalą innych zagrożeń wskazane jest tworzenie oddziaływań edukacyjnych i prewencyjnych dotyczących środków odurzających (alkohol, tytoń, narkotyki) oraz adekwatnych sposobów zachowania się w sytuacjach przemocowych.

2. Zwiększenie dostępności programów edukacyjnych dla osób dorosłych dotyczących problemów alkoholowych min. poprzez preferowanie programów profilaktycznych w szkołach obejmujących młodzież i rodziców.

3. Wspieranie działalności świetlic socjoterapeutycznych i opiekuńczo – wychowawczych celem objęcia nimi jak największej ilości dzieci z grup ryzyka (rodziny dysfunkcyjne, w tym alkoholowe).

4. Współpraca Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komendy Miejskiej Policji w Łomży i innych instytucji w kierunku prawnego egzekwowania przestrzegania ustawowego zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.

5. Konieczne jest tworzenie zintegrowanego systemu profilaktyki na terenie miasta angażującego wiele grup społeczności lokalnej (młodzież, rodzice, wychowawcy, sprzedawcy napojów alkoholowych, przedstawiciele samorządu itp)

6. Promowanie zdrowego stylu życia poprzez zachęcanie i włączanie młodzieży do udziału w ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych, konkursach i innych przedsięwzięciach o charakterze edukacyjno – profilaktycznym.

7. Promocja, wspólnie ze szkołami liderów młodzieżowych i wykorzystywanie ich aktywności w działaniach profilaktycznych.

8. Współdziałanie oraz pomoc w szkoleniu grup zawodowych i osób związanych bezpośrednio lub pośrednio z realizacją Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień (pracownicy leczenia odwykowego, przedstawiciele Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łomży, pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, kuratorzy sądowi, pedagodzy, przedstawiciele Komendy Miejskiej Policji w Łomży)

9. Wykorzystywanie prawnego zobowiązania do leczenia odwykowego.

IV. STAN ZASOBÓW UMOŻLIWIAJĄCY PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ I TERAPEUTYCZNEJ NA TERENIE MIASTA ŁOMŻY:

1. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łomży;

2. Wojewódzki Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży, w strukturach którego działa:

- Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia ;

- Całodobowy Oddział Terapii Uzależnień,

- Dzienny Oddział Terapii Uzależnień,

3. Centrum Leczenia Uzależnień „ NEOFITA ” w Łomży Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej

4. Świetlice: 2 socjoterapeutyczne; 5 świetlic opiekuńczo – wychowawczych;

5. Grupy Samopomocowe „AA”- 4, „Al.- Anon, - 2;

6. Organizacje pozarządowe i inne podmioty realizujące zadania z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi posiadające w swoich statutach zapisy umożliwiające realizację tych zadań:

- Bractwo Trzeźwości im. Św. Maksymiliana Kolbego w Łomży ;

- Łomżyńskie Stowarzyszenie „ Zdrowie i Trzeźwość ” w Łomży,

- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Łomży;

- CARITAS Diecezji Łomżyńskiej;
- Parafie Rzymsko – katolickie z terenu miasta Łomży;
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży ;
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Łomży,
- Szpital Wojewódzki im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Łomży,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 2 w Łomży ;
- Komenda Miejska Policji w Łomży
- Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza w Łomży;
- Wyższe Seminarium Duchowne im. Papieża Jana Pawła II w Łomży,
- Placówki oświatowe z terenu miasta Łomży /przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne, uczelnie /.

7. Instytucje kultury, kluby sportowe i inne stowarzyszenia nieposiadające statutowego zapisu dotyczącego realizacji zadań z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi, a realizujące programy profilaktyczne propagujące zdrowy styl życia, alternatywne formy spędzania czasu wolnego wśród dzieci i młodzieży szczególnie zagrożonej alkoholizmem, narkomanią i przemocą w rodzinie.

V. PRIORYTETOWE ZADANIA DO REALIZACJI W 2016 ROKU WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY I WNIOSKÓW

1. Wspieranie programów profilaktycznych nakierowanych na wczesne wykrywanie i interwencję, zapobiegających uzależnieniu od alkoholu, substancji psychoaktywnych i innych uzależnień behawioralnych.
2. Wspieranie działań podwyższających wiek inicjacji alkoholowej i ograniczenie dostępności alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz promowanie zdrowego stylu życia.
3. Wspieranie alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież z terenu miasta Łomży, kształcenie młodzieżowych liderów promocji zdrowia i wspieranie edukacji rówieśniczej.
4. Zwiększenie niezbędnych oddziaływań terapeutycznych (dzieci, młodzież, dorośli)
5. Podnoszenie umiejętności osób zawodowo lub społecznie zajmujących się rozwiązywaniem lokalnych problemów alkoholowych, narkomanii i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
6. Wspieranie kampanii edukacyjnych skierowanych do społeczności lokalnej promujących zdrowie i trzeźwość.

VI. ZADANIA DO REALIZACJI W 2016 ROKU

Cel szczegółowy 1

Ograniczanie rozmiarów szkód zdrowotnych spowodowanych nadużywaniem napojów alkoholowych i zażywaniem środków psychoaktywnych

Planowane działania

1.1. Dofinansowanie prowadzenia grup wsparcia oraz maratonów dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych

Wskaźniki: liczba uczestników, liczba zajęć, liczba godzin

Źródła pozyskiwania wskaźników: sprawozdania, dokumentacja

1.2. Wspieranie programów w zakresie reintegracji społecznej i terapeutycznych dla osób uzależnionych z utrwaloną abstynencją.

Wskaźniki: liczba uczestników, liczba zajęć, liczba godzin.

Źródła pozyskiwania wskaźników: sprawozdania, dokumentacja.

1.3. Wsparcie w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych.

Wskaźniki: liczba uczestników, liczba zajęć, liczba godzin.

Źródła pozyskiwania wskaźników: dokumentacja.

1.4 Wsparcie placówek służby zdrowia i stowarzyszeń w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych.

Wskaźniki: wartość w zł.

Źródła pozyskiwania wskaźników: dokumentacja.

1.5 Prowadzenie działań zmierzających do zmotywowania osoby nadużywającej alkoholu do ograniczenia jego spożywania lub, gdy jest to konieczne, podjęcie przez nią leczenia odwykowego.

Wskaźniki: protokoły z posiedzeń komisji.

1.6 Źródła pozyskiwania wskaźników: liczba posiedzeń komisji w sprawie leczenia odwykowego, liczba wniosków wpływających do komisji o wszczęcie postępowania, liczba spraw umorzonych w związku ze zmotywowaniem przez komisję do podjęcia leczenia.

1.7 Kierowanie na badanie specjalistyczne w celu wydania opinii psychologiczno – psychiatrycznej.

Wskaźniki: liczba osób skierowanych na badania, liczba wydanych opinii.

Źródła pozyskiwania wskaźników: protokoły z posiedzeń, prowadzona dokumentacja.

1.8 Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego o zobowiązanie do podjęcia leczenia.

Wskaźniki: liczba skierowanych do sądu wniosków.

Źródła pozyskiwania wniosków: protokoły z posiedzeń, prowadzona dokumentacja.

Cel szczegółowy 2

Ograniczenie rozmiarów zaburzeń życia rodzinnego i społecznego spowodowanych nadużywaniem alkoholu, zażywaniem narkotyków oraz przemocą w rodzinie.

Planowane działania

2.1. Dofinansowanie zajęć terapeutycznych i grup wsparcia dla osób współzależnych.

Wskaźniki: liczba uczestników, liczba zajęć, liczba godzin.

Źródła pozyskiwania wskaźników: sprawozdania, prowadzona dokumentacja.

2.2 Wsparcie i dofinansowanie bieżącej działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, w których realizowany jest program socjoterapeutyczny, psychoedukacyjny lub psychoprofilaktyczny lub działania animacyjne.

2.3 Wsparcie działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Łomży.

Wskaźniki: liczba udzielonych porad, liczba klientów.

Źródła pozyskiwania wskaźników: sprawozdania, prowadzona dokumentacja.

2.4 Wsparcie działań służących pogłębianiu więzi w rodzinie z problemem alkoholowym, np. poprzez dofinansowanie rodzinnych obozów terapeutycznych, terapii rodzin, kolonii, pielgrzymek trzeźwościowych.

Wskaźniki: liczba zrealizowanych projektów, liczba uczestników.

Źródła pozyskiwania wskaźników: sprawozdania, prowadzona dokumentacja.

2.5 Prowadzenie zajęć korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Wskaźniki: liczba godzin, liczba uczestników.

Źródła pozyskiwania wskaźników: sprawozdania, prowadzona dokumentacja.

2.6. Dofinansowanie udziału w szkoleniach, kursach specjalistycznych, naradach, konferencjach warsztatach, seminariach przedstawicieli różnych grup społecznych i zawodowych zwłaszcza w zakresie: interdyscyplinarnej pomocy dziecku i rodzinie z problemem przemocy i uzależnień, trzeźwości kierowców, rozwiązywania lokalnych problemów alkoholowych, narkomanii i używania tzw. dopalaczy oraz przemocy.

Wskaźniki: liczba szkoleń, kursów, konferencji, narad, seminariów, warsztatów, lista odbiorców.

Źródła pozyskiwania wskaźników: sprawozdania, prowadzona dokumentacja

Cel szczegółowy 3

Zapobieganie spożywaniu napojów alkoholowych oraz innych środków psychoaktywnych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

3.1. Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktycznych oraz innych działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży .

Wskaźniki: liczba odbiorców, liczba programów.

Źródła pozyskiwania wskaźników: sprawozdania, prowadzona dokumentacja

3.2. Dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, w tym zakup sprzętu umożliwiającego prowadzenie na terenie szkół pozalekcyjnych zajęć sportowo – rekreacyjnych.

Wskaźniki: liczba uczestników, liczba godzin, liczba i rodzaj zakupionego sprzętu.

Źródła pozyskiwania wskaźników: sprawozdania, prowadzona dokumentacja.

3.3. Wsparcie organizacji różnego rodzaju powszechnie dostępnych zajęć pozalekcyjnych z elementami profilaktyczno – edukacyjnymi i socjoterapeutycznymi.

Wskaźniki: liczba uczestników, liczba godzin, liczba i rodzaj zajęć.

Źródła pozyskiwania wskaźników: sprawozdania, protokoły z kontroli, prowadzona dokumentacja

3.4. Organizowanie lokalnych i włączanie się do ogólnopolskich kampanii profilaktyczno – edukacyjnych w zakresie uzależnień i przeciwdziałania przemocy.

Wskaźniki: liczba kampanii, liczba odbiorców/uczestników.

Źródła pozyskiwania wskaźników: sprawozdania, protokoły z kontroli, prowadzona dokumentacja.

3.5. Przeprowadzenie diagnozy lokalnych problemów oraz zasobów w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i używania tzw. dopalaczy oraz przemocy w rodzinie.

Wskaźniki: opracowana diagnoza

Źródła pozyskiwania wskaźników: prowadzona dokumentacja.

3.6. Wydanie kalendarza Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień.

3.7. Wskaźniki: liczba kalendarzy.

Źródła pozyskania wskaźników: dokumenty finansowe, prowadzona dokumentacja.

3.8. Wspieranie kampanii i programów dla rodziców promujących wychowanie dzieci bez przemocy.

Wskaźniki: liczba rodziców uczestniczących w programach.

Źródła pozyskiwania wskaźników: prowadzona dokumentacja.

Cel szczegółowy 4

Zmniejszanie rozmiarów naruszeń prawa na rynku napojów alkoholowych

4.1 Prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych skierowanych do sprzedawców alkoholu.

Wskaźniki: liczba szkoleń, liczba odbiorców.

4.2 Podejmowanie interwencji w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy dotyczących zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonym w ustawie osobom i w określonych sytuacjach.

Wskaźniki: liczba interwencji.

Źródła pozyskiwania wskaźników: Straż Miejska, Centrum Obsługi Przedsiębiorców

4.3. Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Wskaźniki: liczba kontroli.

Źródła pozyskiwania wskaźników: protokoły.

Cel szczegółowy 5

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie.

5.1 Zakup słodczy, gier, sprzętu sportowo – rekreacyjnego na potrzeby dzieci i młodzieży uczęszczającej do placówek wsparcia dziennego między innymi z okazji Dnia Dziecka, św. Mikołaja, Wielkanocy, Bożego Narodzenia itp.

Wskaźniki: wartość w zł.

Źródła pozyskiwania wskaźników: prowadzona dokumentacja, dokumenty finansowe.

5.2 Doskonalenie umiejętności członków MKRPA przez udział w szkoleniach i konferencjach.

Wskaźniki: liczba szkoleń, liczba członków biorących udział w szkoleniu.

Źródła pozyskiwania wskaźników: prowadzona dokumentacja.

5.3 Dofinansowanie szkoleń typu: Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Studium Pomocy Psychologicznej, Programu Rozwoju Osobistego, warsztaty pomagania osobom uzależnionym, itp.

Wskaźniki: liczba dofinansowanych szkoleń, liczba osób biorących udział w dofinansowanych szkoleniach.

Źródła pozyskiwania wskaźników: prowadzona dokumentacja.

VII. ZASADY REALIZACJI PROGRAMU W 2016 ROKU

1. Zadania programu powinny być bezpośrednio powiązane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych .

2. Realizacja Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień wymaga profesjonalnego podejścia do zagadnienia profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Konsekwencją przyjęcia tej zasady jest powierzenie realizacji zadań z tego zakresu osobom z odpowiednimi kwalifikacjami.

3. Niezbędnym jest kształtowanie zintegrowanej polityki wobec problemów alkoholowych. /angażując przy tym wszystkie instytucje i organizacje prowadzące działalność w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na terenie miasta Łomży/

VIII. FINANSOWANIE ŁOMŻYŃSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ INNYCH UZALEŻNIEŃ NA 2016 ROK.

Na realizację zadań Programu przeznacza się środki finansowe pobierane za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Łomży. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację Programu określa uchwała budżetowa miasta Łomży na 2016 rok.

IX.SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ŁOMŻYŃSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ INNYCH UZALEŻNIEŃ NA 2016 rok

W I kwartale 2017 roku Prezydent Miasta Łomży, przedłożył Radzie Miejskiej Łomży informację z realizacji „Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień za 2016 r.”

Przewodniczący
Rady Miejskiej Łomży

Wiesław Tadeusz Grzymała

Załącznik nr 2
do Uchwały Nr 159/XX/15
Rady Miejskiej Łomży
z dnia 29 grudnia 2015 r

STANDARD

działań opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych skierowanych do dzieci i młodzieży

1. Podmiot prowadzący świetlicę powinien spełniać wymogi określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz.887,art.18 – 28)

2. Cele wprowadzenia przedmiotowego standardu :

1.)Zwiększenie liczby profesjonalnych działań o charakterze opiekuńczo – wychowawczym i socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży realizujących wybrane elementy Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień w środowisku lokalnym.

2.)Zwiększenie dostępności działań opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych podejmowanych na rzecz dzieci i młodzieży na terenie miasta Łomży.

3.) Stworzenie narzędzia do weryfikacji ofert na działania o charakterze opiekuńczo – wychowawczym i socjoterapeutycznym składanych przez podmioty publiczne i niepubliczne, ubiegające się o finansowanie ze środków budżetowych miasta Łomża.

3. Standard odnosi się do prowadzenia następujących działań:

1) Świetlicy środowiskowej (opiekuńczo – wychowawczej),

2) Świetlicy socjoterapeutycznej ,

3) Zajęć socjoterapeutycznych.

4. Standard świetlicy środowiskowej (opiekuńczo – wychowawczej):

1) Obszar działania obejmuje obszar miasta Łomży.

2) Pod opieką jednego wychowawcy , w tym samym czasie może przebywać nie więcej niż piętnaścioro dzieci.

3) Rodzaje prowadzonych zajęć:

a) edukacyjne, w tym odrabianie lekcji, wyrównywanie braków szkolnych ,

b) wspierające rozwój psychiczny i fizyczny, w tym rozwijające zainteresowania i zdolności,

c) kształtujące umiejętności życiowe i społeczne,

d) zagospodarowujące czas wolny, w tym korzystanie z dóbr kultury,

e) wycieczki i wyjazdy wakacyjne o charakterze turystyczno – rekreacyjnym,

f) dożywanie.

4) Zadania świetlicy środowiskowej:

a) stała, systematyczna współpraca z rodziną dziecka,

b) rozpoznanie sytuacji dziecka w kontekście jego sytuacji rodzinnej,

c) organizacja czasu wolnego, prowadzenie zajęć tematycznych,

d) prowadzenie pracy z grupą poprzedzone jej planowaniem w zespole pracowników,

e) indywidualne spotkania z dziećmi organizowane poza pracą z grupą,

f) prowadzenie dokumentacji pracy z dzieckiem i z grupą,

g) współpraca z innymi instytucjami (Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkołą, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sądem ltp.)

h) pomoc dziecku w radzeniu sobie z życiowymi problemami, kryzysami (rodzinnymi, związanymi z relacjami z rówieśnikami szkolnymi, itp..)

i) korzystanie z konsultacji lub superwizji dotyczących pracy placówki.

5) Zajęcia w świetlicy środowiskowej prowadzą nauczyciele, wychowawcy i instruktorzy posiadający przygotowanie na kierunku: pedagogika, pedagogika specjalna, psychologia, socjologia, praca socjalna, nauka o rodzinie lub osoby z wykształceniem średnim i udokumentowanym co najmniej 3 – letnim stażem pracy z dziećmi lub rodziną .

6) Dzieci i młodzież mogą uczestniczyć w zajęciach organizowanych w świetlicy środowiskowej za zgodą rodziców lub opiekunów.

7) Pracownikami świetlicy mogą być osoby, które:

- nie są i nie były ograniczone, zawieszane lub pozbawione władzy rodzicielskiej,

- nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwa lub umyślne przestępstwa skarbowe,

- wypełniają obowiązek alimentacyjny - w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika ze stosunku egzekucyjnego.

5. Standard świetlicy socjoterapeutycznej:

1) Obszar działania obejmuje miasto Łomża.

2) Pod opieką jednego wychowawcy , w tym samym czasie, może przebywać nie więcej niż piętnaścioro dzieci

3) Rodzaje prowadzonych zajęć :

a) edukacyjne, w tym odrabianie lekcji, wyrównywanie braków szkolnych,

b) ogólnorozwojowe, w tym rozwijające zainteresowania i uzdolnienia,

c) rozwijające umiejętności życiowe i społeczne,

d) zagospodarowujące czas wolny, w tym korzystanie z dóbr kultury,

e) wycieczki i wyjazdy wakacyjne o charakterze turystyczno – rekreacyjnym,

f) socjoterapeutyczne, prowadzone w celu eliminowania zaburzeń zachowania,

g) specjalistyczne, w szczególności korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne,

h) wyjazdowe warsztaty i obozy socjoterapeutyczne,

4) Zadania świetlicy socjoterapeutycznej :

a) sporządzanie diagnozy indywidualnej dziecka i jego sytuacji rodzinnej i szkolnej,

b) prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych zgodnie z programem przygotowanym dla całej grupy i indywidualną dzieci,

c) praca ze stałymi grupami dzieci,

d) praca z dziećmi w kontakcie indywidualnym,

e) przygotowanie i realizacja indywidualnych programów rozwojowo – terapeutycznych dla dzieci. W planach tych warto uwzględnić włączenie dziecka w działania różnorodnych kół zainteresowań, grup rozwojowych, w pozalekcyjne i pozaszkolne zajęcia – zgodnie z predyspozycjami i zainteresowaniami dziecka,

f) prowadzenie dokumentacji pracy z dzieckiem zgodnej z charakterem placówki(dokumentacja, diagnozy, planów i realizacji indywidualnych i grupowych zajęć z dziećmi wraz z osiągnięciami .)

g) utrzymywanie kontaktów z rodziną dziecka w celu:

- diagnozy sytuacji rodzinnej,

- rozwiązywania problemów rodziny (np. .motywowanie osoby uzależnionej lub współuzależnionej do podjęcia terapii),

- współpracy dotyczącej postępów dziecka w procesie socjoterapii,

h) współpraca z instytucjami (Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Szkoła , Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Sąd, itp.), które mogą pomóc rodzinie w rozwiązywaniu jej problemów, a zwłaszcza w zakresie podejmowania interwencji wobec osób uzależnionych i współuzależnionych. Niezwykle istotna jest współpraca z wychowawcami klas, pedagogami szkolnymi i nauczycielami uczącymi dzieci, zwłaszcza tych przedmiotów, które sprawiają dzieciom trudności. Aby zwiększyć efektywność pomocy, konieczna jest wymiana informacji na temat sytuacji szkolnej dziecka, ewentualnych wagarów itp.),

i) korzystanie z konsultacji lub superwizji dotyczących pracy placówki,

j) zajęcia (spotkania) grupowe dla rodziców, warsztaty w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych.

5) Dzieci i młodzież mogą uczestniczyć w zajęciach organizowanych w świetlicy socjoterapeutycznej po uzyskaniu zgody rodziców lub opiekunów.

6) Zajęcia organizuje się po sporządzeniu diagnozy dziecka, w szczególności rozwoju poznawczego, emocjonalnego i społecznego i jego rodziny, diagnoza ta jest podstawą do przygotowania indywidualnych programów rozwojowo – terapeutycznych dla każdego dziecka oraz planu pracy z jego rodziną ,

7) Zajęcia w świetlicy socjoterapeutycznej prowadzą psycholog, pedagog i inni specjaliści posiadający przygotowanie do tego rodzaju działalności potwierdzone odpowiednim certyfikatem.

8) W świetlicy socjoterapeutycznej powinien być zatrudniony jeden psycholog.

9) Uczestnicy zajęć w świetlicy socjoterapeutycznej mogą korzystać z dożywiania.

10) Pracownikami świetlicy mogą być osoby, które :

- nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej,

- nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwa lub umyślne przestępstwa skarbowe,

- wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika ze stosunku egzekucyjnego

6. Standard zajęć socjoterapeutycznych:

1) Diagnoza indywidualna dziecka i jego sytuacji rodzinnej i szkolnej .

2) Prowadzenie zajęć zgodnie z programem dla całej grupy i diagnozą indywidualną dzieci.

3) Utrzymywanie stałych kontaktów z rodziną dziecka.

4) Przygotowanie i realizacja indywidualnych programów rozwojowo – terapeutycznych dla dzieci.

5) Prowadzenie dokumentacji

6) Współpraca z instytucjami (Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkołą, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sadem itp.)

7) Korzystanie z konsultacji lub superwizji dotyczących prowadzonych zajęć.

8) Grupy dzieci powinny być organizowane w określonych przedziałach wiekowych.

9) Programy zajęć grupowych (cele, formy zajęć, metody) powinny być dostosowane do potrzeb rozwojowych dzieci oraz ograniczeń wynikających z ich sytuacji rodzinnej.

Przewodniczący
Rady Miejskiej Łomży

Wiesław Tadeusz Grzymała

Załącznik nr 3
do Uchwały Nr 159/XX/15
Rady Miejskiej Łomży
z dnia 29 grudnia 2015 r

ZASADY OGRANICZANIA DOSTĘPNOŚCI NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

I. W celu ograniczenia dostępności alkoholu, zgodnie z Art.12 pkt 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz.U z 2015r poz.1286 – tekst jednolity ze zmianami / Rada Miasta odrębną uchwałą określa liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu /z wyjątkiem piwa/, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży.

II. Zgodnie z Art 12 pkt 2 Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi / Dz.U z 2015 r Nr poz.1286 – tekst jednolity ze zmianami / Rada Miasta określa w odrębnej uchwale zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Łomży i kierując się zasadą ograniczenia dostępności alkoholu określa obiekty chronione na terenie miasta.

III. Prezydent Miasta przy wydawaniu zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych stosuje następujące zasady:

1. Podaje do wiadomości publicznej (na stronie www.um.lomza.pl oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Łomży) terminy i ilości wolnych punktów na sprzedaż, sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych objętych limitem oraz określa terminy składania wniosków. Wnioski złożone poza wyznaczonym terminem pozostaną bez rozpoznania.

2. Przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych mogą składać wnioski o wydanie nowych zezwoleń na 2 miesiące przed upływem terminu ważności aktualnie podpisanego zezwolenia.

3. W przypadku większej liczby wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż, sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych objętych limitem przy wyborze podmiotu ustala się listę rankingową wg następujących kryteriów:

a) Data wpływu wniosku,

b) Zasada jeden przedsiębiorca – jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych,

c) Opinia Rady Osiedla,

d) Brak negatywnych wyników kontroli w zakresie przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości, przeprowadzonych przez MKRPA, Policję, Straż Miejską i inne uprawnione organa,

e) Opinia Policji tzn., informacja, że nie podejmowano interwencji w miejscu sprzedaży, sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z powodu zakłóceń porządku publicznego w punkcie sprzedaży i jego najbliższej okolicy.

4. Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydawane w oparciu o wnioski przedsiębiorców prowadzących działalność w tym zakresie (w danym punkcie) – w ramach tzw., „kontynuacji” mogą być wydane w drodze indywidualnego rozstrzygnięcia niezależnie od ilości złożonych wniosków – tylko dla przedsiębiorców, którzy dotychczasową swoją działalnością dają gwarancję przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Kryteria wymienione w punkcie ustalającym listę rankingową nie mają zastosowania.

IV. Kontrola podmiotów gospodarczych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.

1. Kontroli podlegają wszystkie podmioty gospodarcze prowadzące sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży.

2. Kontrolę przeprowadzają upoważnieni przez Prezydenta Miasta Łomży:

a) pracownicy Urzędu Miejskiego,

b) Straż Miejska,

c) Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łomży

3. Zakres kontroli obejmuje :

a) zgodność prowadzonej sprzedaży napojów alkoholowych z aktualnym zezwoleniem /zezwoleniami/,

b) przestrzeganie warunków ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

c) przestrzeganie zasad i warunków sprzedaży napojów alkoholowych określonych w niniejszym programie.

4. Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych, których zakres określono w punkcie 3, przeprowadzane są co najmniej przez dwie osoby bez uprzedniego powiadomiania kontrolowanego.

5. Osoby upoważnione do dokonania kontroli mają prawo do wstępu na teren nieruchomości, obiektu, lokalu lub ich części, gdzie prowadzona jest sprzedaż napojów alkoholowych, w takich godzinach w jakich prowadzona jest ta działalność.

6. Czynności kontrolnych w przypadkach, o których mowa w punkcie 3, dokonuje się w obecności kontrolowanego, osoby zastępującej kontrolowanego lub przez niego zatrudnionej.

7. Podmiot kontrolowany obowiązany jest zapewnić warunki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli.

8. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół w dwóch egzemplarzach, podpisany przez obie strony. Jeden egzemplarz pozostaje u kontrolowanego a drugi egzemplarz przekazuje się do organu wydającego zezwolenia.

9. Na podstawie wyników kontroli, organ wydający zezwolenia wzywa podmiot gospodarczy do usunięcia stwierdzonych uchybień w wyznaczonym terminie, *(o ile nie są one podstawą cofnięcia zezwolenia)* , lub wszczyna postępowanie o cofnięciu zezwolenia.

10. Sprawdzenie wykonania wniosków pokontrolnych stanowi odrębne zadanie kontrolne.

11. Do końca lutego każdego roku Centrum Obsługi Przedsiębiorców składa do Prezydenta Miasta Łomży oraz Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łomży pisemną informację:

a) o wynikach kontroli przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w punktach sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży

b) o liczbie wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży;

c) o liczbie cofniętych zezwoleń ze względu na nieterminowe wnoszenie opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz ze względu na zabronioną sprzedaż alkoholu osobom nieletnim

Przewodniczący
Rady Miejskiej Łomży
Wiesław Tadeusz Grzymała

Załącznik Nr 4
do Uchwały Nr 159/XX/15
Rady Miejskiej Łomży
z dnia 29 grudnia 2015 roku

**KRYTERIA JAKIM POWINNY ODPOWIADAĆ PROGRAMY PROFILAKTYCZNE
REALIZOWANE W RAMACH ŁOMŻYŃSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ INNYCH UZALEŻNIEŃ
NA 2016 ROK**

Rekomenduje się standardy jakości programów profilaktycznych, które zostały ujęte w Systemie Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego. Informacje o systemie rekomendacji można znaleźć na stronach internetowych : www.parpa.pl, www.narkomania.gov.pl lub www.ore.edu.pl

Przy realizacji programów zabrania się wliczania kosztów własnych na bieżące funkcjonowanie oraz wykazywania czynności wynikających ze statutu.

Przy procedurach konkursowych będą brane pod uwagę wyłącznie oferty zawierające profesjonalny program profilaktyczny realizowany przez wykwalifikowane osoby.

1. Projekt programu powinien być zgodny z zadaniami przyjętymi do realizacji w Łomżyńskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na 2016 rok/ z uzasadnieniem wyboru/.

2. Projekt powinien jasno i czytelnie określać cele programu.

3. Audytorium ,do którego jest kierowany program powinno być określone bardzo szczegółowo(ilość osób, w tym :szczególnie zagrożonych patologiami społecznymi , rodzaj odbiorców, wiek, płeć,).

4. Program powinien zawierać

a/ szczegółowy konspekt uwzględniający:

- cele, metody pracy i pomoce dydaktyczne.
- podmiotowość i godność człowieka,
- system wartości człowieka i poszanowania rodziny,
- naukę asertywności,
- diagnozę występujących zagrożeń,

b/ harmonogram planowanych zajęć/ godziny, dzień, miesiąc, rok/,

c/ miejsce realizacji,

d/ kwalifikacje osób prowadzących zajęcia, staż pracy,

e/ opinie i sugestie młodzieży, nauczycieli lub pedagogów w przypadku, gdy program był wcześniej realizowany

5. W przypadku uwzględnienia programu i otrzymania dofinansowania należy:

a/ przed podpisaniem umowy dokonać uaktualnienia złożonej oferty oraz kosztów realizacji zadań programu / w przypadku, gdy taka potrzeba zaistnieje/,

b/ realizacja zadania i wydatkowanie środków finansowych powinno nastąpić po dniu zawarcia umowy.

c/na 7 dni wcześniej przed rozpoczęciem i realizacją zadania powiadomić Referat Zdrowia i Rozwiązywania Problemów Patologii Społecznej

d/ za prawidłowo rozliczone środki finansowe rozumieć należy zestawienie wszystkich faktur, rachunków i innych dokumentów księgowych związanych z realizacją zadania, wystawionych i opłaconych po dniu zawarcia umowy .

6. Po zakończeniu realizacji programu należy przedłożyć szczegółowe sprawozdanie wraz z analizą wyznaczonego celu oraz opinię osób uczestniczących w programie wg. wzoru wynikającego z podpisanej umowy.

7. Inne instytucje, stowarzyszenia, kluby sportowe nieposiadające statutowego zapisu dotyczącego profilaktyki, a składające oferty o dofinansowanie zadań w ramach Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień zobligowane są:

- przedstawić szczegółowy harmonogram planowanego zadania /godzina, dzień, miesiąc, rok, miejsce realizacji/,
- wskazać audytorium uczestniczące w realizacji zadania, /rodzaj odbiorców, wiek, płeć/,
- zaplanować elementy profilaktyczne stanowiące integralną część realizowanego zadania,
- rozliczyć zadanie zgodnie z pkt 5,6 w/w kryteriów.

Kluby sportowe organizujące zajęcia sportowe w ramach programów profilaktycznych dla młodzieży zobowiązane są umożliwić w nich nieodpłatne uczestnictwo dzieci i młodzieży ze środowisk szczególnie zagrożonych. Rekomendowane jest objęcie zajęciami sportowymi dzieci z grup ryzyka, które uczestniczą w zajęciach w świetlicach socjoterapeutycznych i opiekuńczo – wychowawczych. Zajęcia sportowe nie mogą stanowić jedynej i samodzielnej strategii profilaktycznej. Powinny być integralnym elementem programu profilaktycznego i pełnić funkcję uzupełniającą w stosunku do innych działań profilaktycznych.

1. Wysokość wynagrodzeń dla osób realizujących programy profilaktyczne

Na podstawie rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2016 roku ustala się następujące limity stawek /wynagrodzenie brutto za godzinę dydaktyczną pracy określonego rodzaju/:

Zajęcia profilaktyczne i edukacyjno – rozwojowe dla dzieci, młodzieży, rodzin oraz nieprofesjonalistów:

- Prelekcje i pogadanki prowadzone w oparciu o przygotowany konspekt określający podstawowe tezy / w ramach długofalowego programu profilaktycznego/ – 45 zł
- Zajęcia profilaktyczne dla młodzieży – 45 zł

- Zajęcia opiekuńczo – wychowawcze dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym – 25 zł
- Zajęcia socjoterapeutyczne – 45 zł
- Systematyczne dyżury interwencyjno – wspierające dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym – 40 zł

Prowadzenie tego rodzaju zajęć wymaga podania liczby godzin, ilości i liczebności grup słuchaczy, stawek, a także kwalifikacji osób prowadzących. Dyrektorzy Placówek zawierają umowy – zlecenie, z pracownikami realizującymi programy profilaktyczne.

Programy terapeutyczne oraz pomoc rehabilitacyjna dla osób uzależnionych i członków ich rodzin:

- Godzina psychoterapii indywidualnej w ramach programu terapeutycznego – 60 zł
- Godzina psychoterapii grupowej w ramach programu terapeutycznego – 70 zł
- Mikroedukacja dla pacjentów w programach terapeutycznych – 40 zł
- Superwizja grupowa terapeutów uzależnień uczestniczących w procesie szkolenia i certyfikacji – 90 zł
- Specjalistyczna pomoc psychologiczna dla dorosłych dzieci alkoholików i osób współuzależnionych – 45 zł

Działania interwencyjno – wspierające dla członków rodzin, w których występują problemy alkoholowe:

- Systematyczne dyżury interwencyjno – wspierające, monitorujące przebieg skuteczności podjętych działań interwencyjnych – 40 zł
- Dyżury w punktach interwencyjno – konsultacyjnych „Niebieskiej Linii” – 35 zł
- Zajęcia terapeutyczno – korekcyjne dla ofiar i sprawców przemocy prowadzone według przygotowanego scenariusza – 45 zł
- Konsultacje specjalistów, prawnik, lekarz, psycholog – 50 zł.

Przewodniczący
Rady Miejskiej Łomży
Wiesław Tadeusz Grzymała

Załącznik Nr 5
do Uchwały Nr 159/XX/15
Rady Miejskiej Łomży
z dnia 29 grudnia 2015 roku

**Zasady wynagradzania członków
Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łomży**

I. Osobom powołanym w skład Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łomży ustala się miesięczne wynagrodzenie, za wykonanie niżej wymienionych zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:

1. Inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych /art. 4,1 ust. 1 w/w ustawy/ poprzez:

- a) zgłaszanie propozycji i opiniowanie projektu „Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień”;
- b) opiniowanie projektów uchwał dotyczących liczby oraz zasad usytuowania na terenie miasta Łomży punktów sprzedaży, sprzedaży i podawania napojów alkoholowych / art 12 ust. 4 określone w gminnym programie profilaktyki/.

2. Wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej Łomży w sprawach o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie określonym w art.12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

3. Dokonywanie oględzin punktów sprzedaży, sprzedaży i podawania napojów alkoholowych niezbędnych przy wydawaniu opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej Łomży w sprawach o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

4. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego :

- a) przeprowadzenie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu oraz z ich rodzinami,
- b) kierowanie na badanie przez biegłego w celu wydania pisemnej opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego, osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają porządek publiczny,
- c) kierowanie do sądów wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego
- d) współpraca z Sądem Rejonowym w Łomży, kuratorami sądowymi, Komendą Miejską Policji w Łomży, Wojewódzkim Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży, Szpitalem Wojewódzkim w Łomży, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łomży i innymi.

5. Dokonywanie kontroli punktów sprzedaży, sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w zakresie określonym w niniejszym programie / Zasady Ograniczenia Dostępności Napojów Alkoholowych/

II. Za wykonanie w/w zadań ustala się wynagrodzenie w następującej wysokości :

1. Za wykonywanie zadań / pkt.1 ppkt a i b; pkt 2 / podczas plenarnych posiedzeń MKRPA:

a) Przewodniczący i Zastępca Przewodniczącego otrzymują wynagrodzenie w wysokości - **6 %** najniższego wynagrodzenia (*określonego w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej obowiązującym w dniu wykonywania zadań*) za każde posiedzenie.

b) członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości - **4 %** najniższego wynagrodzenia (*określonego w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej obowiązującym w dniu wykonywania zadań*) za każde posiedzenie.

2. Za wykonanie zadań określonych w punkcie 3 , tj. za przeprowadzenie oględzin jednego punktu sprzedaży napojów alkoholowych dokumentowanych protokołem, przysługuje wynagrodzenie w wysokości – **2 %** najniższego wynagrodzenia (*określonego w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej obowiązującym w dniu wykonywania zadania*).

3. Za wykonanie zadań /pkt 4 pkt a,b,c,d/ dotyczących rozpatrywania wniosków o leczenie odwykowe przysługuje wynagrodzenie w wysokości - **15 %** najniższego wynagrodzenia (za jedno posiedzenie) (*określonego w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej obowiązującym w dniu wykonywania zadań*).

4. Za wykonanie zadań określonych w punkcie 5., tj. za przeprowadzenie kontroli jednego punktu sprzedaży napojów alkoholowych dokumentowanej protokołem, przysługuje wynagrodzenie w wysokości – **2,5 %** najniższego wynagrodzenia (*określonego w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej obowiązującym w dniu wykonywania zadania*).

III. Przewodniczący Komisji jest odpowiedzialny za organizację i prawidłową realizację zadań wykonywanych przez Komisję oraz za pracę poszczególnych Zespołów, jeśli ich funkcjonowanie jest niezbędne do wykonania poszczególnych czynności .

IV. Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie przygotowanego i potwierdzonego przez Przewodniczącego miesięcznego zestawienia potwierdzającego wykonanie zadań przez poszczególne osoby powołane w skład Komisji.

V. Przewodniczący na podstawie przygotowanego zestawienia opisanego w pkt IV, określa ostateczną kwotę miesięcznego wynagrodzenia dla osób wchodzących w skład Komisji.

VI. Przewodniczący ustala roczny plan pracy oraz roczny plan wydatków pracy Komisji obejmujący: wynagrodzenia za wykonaną pracę w Komisji, opłaty za szkolenia osób wchodzących w skład Komisji, finansowania kosztów podróży na szkolenia.

Przewodniczący

Rady Miejskiej Łomży

Wiesław Tadeusz Grzymała